

Ombudsman

AVOCATUL POPORULUI
REGISTRATURĂ GENERALĂ
IEȘIRE Nr. ...1.1.6...7.0...0.6...356...2012

RECOMANDAREA

Nr. 49 din 6 decembrie 2012

referitoare la respectarea dispozițiilor constituționale privind protecția copiilor și a tinerilor, a dreptului la un nivel decent de trai și a dreptului persoanei vătămate de o autoritate publică, prevăzute de art. 49, art. 47 și art. 52 din Constituția României

Urmare a unei descinderi efectuate de trupele speciale DPIR din cadrul IPJ Iași, unul dintre subofițeri ne-a sesizat cu privire la faptul că, în comuna Butea, județul Iași există o familie monoparentală cu un copil care trăiește la limita subzistenței, fără nici un venit și fără a beneficia de vreo formă de protecție socială din partea statului nici cu privire la mama copilului, nici cu privire la copil, considerent pentru care instituția Avocatul Poporului s-a sesizat din oficiu și a dispus efectuarea unei anchete în vederea verificării veridicității celor relatate, dar mai ales, a respectării cu prioritate a dreptului privind protecția copiilor și a tinerilor de către autoritățile competente.

Ulterior sesizării, a fost contactată telefonic, doamna Girleanu Tereza, în calitate de asistent social în cadrul Primăriei comunei Butea, județul Iași, care ne-a confirmat situația și a adăugat că, este în imposibilitate de a soluționa problema familiei monoparentale pe motiv că, mama copilului este încă minoră, tatăl copilului a fost arestat în cursul acestei săptămâni pentru viol, mama minoră provine dintr-o familie dezorganizată, iar autoritatea competentă nu cunoaște mijloacele legale pe care le are la dispoziție pentru ca mama minoră și copilul acesteia să poată beneficia în mod real de toate măsurile de protecție socială, respectiv nu au găsit persoana care să poată avea calitatea de tutore, familia acesteia nefiind de încredere.

Din discuțiile purtate cu reprezentanții Primăriei comunei Butea, județul Iași, ai serviciului de asistență socială, familia în discuție și reprezentanții Direcției Generale de Asistență Socială și Protecția Copilului Iași pe marginea situației minorei au rezultat următoarele:

Mama minoră, Biatu Mariana, în vârstă de 17 ani, provine dintr-o familie dezorganizată. Mama minorei, doamna Biatu Elena, nu are nici un venit, locuiește în condiții insalubre, consumă băuturi alcoolice și are o relație puternic conflictuală cu toți cei trei copii care mai sunt în aceeași “gospodărie” cu ea.

Minora Biatu Mariana are un copil în vârstă de cinci luni provenit dintr-o relație de concubinaj; nu are nici un alt venit cu excepția alocației de stat pentru ea și copilul său; tatăl copilului este arestat pentru săvârșirea infracțiunii de viol; nu are locuință personală. La data derulării anchetei, minora se afla în locuința fratelui său, situată în aceeași curte cu a mamei sale, locuință compusă dintr-o încăpere de cca 15 mp., curată, igienizată, cu televizor, masă, sobă și două paturi. Fratele minorei vine acasă doar la sfârșitul săptămânii, în restul intervalului de timp lucrând în Bistrița Năsăud. În aceeași încăpere locuiește în afară de minoră cu fiul său și concubina fratelui său.

Primăria comunei Butea, județul Iași nu întreprinsese până la data sesizării din oficiu a instituției noastre nici un demers cu privire la minoră ori la fiul acesteia, deși se cunoștea situația critică în care se află.

În acest context, la solicitarea noastră, asistentul social întocmește o anchetă socială și ne solicită sprijinul pentru a găsi soluții în sprijinirea minorei, întrucât, deși beneficiară a Legii nr. 416/2001, cu modificările și completările ulterioare, nu putea primi sumele de bani la care era îndreptățită conform prevederilor art. 2 alin. (2) lit. e), deoarece interesele minorei erau contradictorii în raport cu ale mamei sale.

De asemenea, la locuința unde se găsea minora în ziua anchetei, se găsea și mama acesteia, precum și mama concubinului minorei. Inițial, atât mama acesteia, cât și minora au comunicat asistentului social că nu doresc să intre în nici un fel de sistem de protecție a mamei și copilului, însă în urma discuțiilor purtate de consilierul Carla Cozma cu beneficiara Biatu Mariana, aceasta a înțeles că, în vederea protejării intereselor sale și ale copilului ei se impune instituirea unei forme de protecție cel puțin pe o perioadă de 6 luni, cu posibilitatea prelungirii pentru încă 6 luni în cadrul Centrului maternal Galata din județul Iași, municipiul Iași aparținând DGASPC Iași.

Precizăm de asemenea că, situația minorei nu fusese sesizată nici DGASPC Iași de către asistentul social.

În aceeași zi, și reprezentanții D.G.A.S.P.C Iași s-au deplasat la locuința minorei efectuând o anchetă socială în urma căreia s-a concluzionat că, minora va fi instituționalizată la Centrul maternal Galata.

Având în vedere cele constatate în urma anchetei, apreciem că, sunt încălcate prevederile Legii nr. 272/2004, cu modificările și completările ulterioare, Legii nr. 416/2001, cu modificările și completările ulterioare, cât și ale Legii nr. 277/2010 privind alocația pentru susținerea familiei, respectiv:

1. Legea nr. 272/2004 privind protecția drepturilor copilului, cu modificările și completările ulterioare:

- **art. 2 alin. (3) și alin. (4)** „*principiul interesului superior al copilului va prevala în toate demersurile și deciziile care privesc copiii, întreprinse de autoritățile publice și de organismele private autorizate, precum și în cauzele soluționate de instanțele judecătorești. Persoanele prevăzute la alin. (3) sunt obligate să implice familia în toate deciziile, acțiunile și măsurile privitoare la copil și să sprijine îngrijirea, creșterea și formarea, dezvoltarea și educarea acestuia în cadrul familiei*”;

- **art. 34 alin. (1)** “*serviciul public de asistență socială va lua toate măsurile necesare pentru depistarea precoce a situațiilor de risc care pot determina separarea copilului de părinții săi, precum și pentru prevenirea comportamentelor abuzive ale părinților și a violenței în familie*”;

- **art. 36 alin. (1) și alin. (2)** “*dacă există motive temeinice de a suspecta că viața și securitatea copilului sunt primejduite în familie, reprezentanții serviciului public de asistență socială ori, după caz, ai direcției generale de asistență socială și protecția copilului de la nivelul sectoarelor municipiului București au dreptul să viziteze copiii la locuința lor și să se informeze despre felul în care aceștia sunt îngrijiți, despre sănătatea și dezvoltarea lor fizică, educarea, învățătura și pregătirea lor profesională, acordând, la nevoie, îndrumările necesare. Dacă, în urma vizitelor efectuate potrivit alin. (1), se constată că dezvoltarea fizică, mentală, spirituală, morală sau socială a copilului este primejduită, serviciul public de asistență socială este obligat să sesizeze de îndată direcția generală de asistență socială și protecția copilului în vederea luării măsurilor prevăzute de lege*”;

- **art. 85 alin. (1)** „*copilul are dreptul de a fi protejat împotriva oricăror forme de violență, abuz, rele tratamente sau neglijență*”;

- **art. 89** „*prin abuz asupra copilului se înțelege orice acțiune voluntară a unei persoane care se află într-o relație de răspundere, încredere sau de autoritate față de acesta, prin care este periclitată viața, dezvoltarea fizică, mentală, spirituală, morală sau socială, integritatea corporală, sănătatea fizică sau psihică a copilului. Prin neglijarea copilului se înțelege omisiunea, voluntară sau involuntară, a unei persoane care are responsabilitatea creșterii, îngrijirii sau educării copilului de a lua orice măsură subordonată acestei responsabilități,*

fapt care pune în pericol viața, dezvoltarea fizică, mentală, spirituală, morală sau socială, integritatea corporală, sănătatea fizică sau psihică a copilului”;

2. Legea nr. 416/2001 privind venitul minim garantat, cu modificările și completările ulterioare:

- **art. 2 alin. (2) lit. e)** „se consideră familie și persoana care nu a împlinit vârsta de 18 ani și se află în una din situațiile prevăzute la lit. a) – d)“.

3. Legea nr. 277/2010 privind alocația pentru susținerea familiei, cu modificările și completările ulterioare:

- **art. 2 alin. (2)** “beneficiază de alocație și familia formată din persoana singură și copiii aflați în întreținerea acesteia și care locuiesc împreună cu aceasta, denumită în continuare familie monoparentală”;

- **art. 3 alin. (1) lit. f)** “prin persoană singură, în sensul art. 2 alin. (2), se înțelege persoana care se află în una dintre următoarele situații (...) nu a împlinit vârsta de 18 ani și se află în una dintre situațiile prevăzute la lit. a)- e).”

În acest context, în temeiul dispozițiilor art. 59 din Constituția României și ale art. 13 lit. c), art. 21 și art. 23 din Legea nr. 35/1997 privind organizarea și funcționarea instituției Avocatul Poporului, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

Pentru realizarea scopului constituțional și legal al Avocatului Poporului și anume, apărarea drepturilor și libertăților persoanelor fizice în raporturile acestora cu autoritățile publice și pentru a pune în valoare colaborarea între Avocatul Poporului, în calitatea sa de mediator, și Directorul general al Direcției Generale de Asistență Socială și Protecția Copilului Iași, emit prezenta:

RECOMANDARE

1. Directorul general al Direcției Generale de Asistență Socială și Protecția Copilului Iași urmează ca, în exercitarea atribuțiilor conferite de legislația în vigoare, să dispună monitorizarea și examinarea cu profesionalism a situațiilor legate de orice formă de abuz asupra copiilor, în respectarea protecției drepturilor copiilor și a tinerilor și a dreptului la un nivel decent de trai.

2. Directorul general al Direcției Generale de Asistență Socială și Protecția Copilului Vaslui va dispune luarea tuturor măsurilor necesare scoaterii minorei și fiului acesteia din

mediul familial lipsit de disponibilități afectiv-emoționale, cu valori și principii specifice unui nivel redus de educație și elaborarea unui plan de intervenție personalizat în vederea integrării mamei minore în societate.

3. Directorul general al Direcției Generale de Asistență Socială și Protecția Copilului Iași va informa instituția Avocatul Poporului cu privire la măsurile dispuse.

p. Avocatul Poporului,
Prof.univ.dr. Valer Dorneanu

Domnului Florin Ion
Director general
Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului
Iași

București, decembrie 2012